

STUDIUL MISCĂRII DE VIBRAȚIE A ELEMENTELOR STRUCTURALE SUB FORMA DE ARC

Minodora Maria PASĂRE,
Associate Dr Eng., „Constantin
Brâncuși” University
Aurora-Cătălina IANĂSI, assist
dr.eng., „Constantin Brâncuși”
University
minodora_pasare@yahoo.com

STUDY OF THE VIBRATION MOVEMENT OF THE STRUCTURAL ELEMENTS IN ARCH FORM

Minodora Maria PASĂRE,
Associate Dr. Eng., „Constantin
Brâncuși” University, Tg-Jiu
Aurora-Cătălina IANĂSI, assist
dr.eng., „Constantin Brâncuși”
University, Tg-Jiu
minodora_pasare@yahoo.com

REZUMAT: *Lucrarea de față urmărește rezolvarea teoretică a problemei stabilității dinamice a elementelor structurale în formă de arc. Aceste elemente structurale prezintă o importanță deosebită deoarece ele sunt utilizate în industria minieră, industria construcțiilor și industria constructoare de mașini unde apar frecvent aceste solicitări dinamice.*

ABSTRACT: *This paper seeks the theoretical problem of dynamic stability of arc-shaped structural elements. These structural elements are particularly important because they are used in mining, construction and machines engineering industry where appear frequently dynamic loads.*

CUVINTE CHEIE: miscare, vibrație, arc

KEYWORDS: movement, vibration, arch

1. INTRODUCERE

Legile ce guvernează fenomenul stabilității elementelor structurale, solícitate de sarcini dinamice, diferă calitativ de cele stabilite pentru cazul solícitărilor statice, fapt ce justifică, în mare măsură, distrugerea unor elemente de rezistență, prin pierderea stabilității lor, ca urmare a faptului că proiectarea acestora s-a făcut pe baza formulelor de dimensionare valabile numai pentru acțiunea statică a sarcinilor, în timp ce în exploatare sarcinile aplicate au o secțiune dinamică.

2. STABILIREA ECUAȚIEI DIFERENȚIALE A MIȘCĂRII DE VIBRAȚIE

Ecuatiile de bază pentru studiul arcelor pot fi stabilite considerând bara curbă AB din figura 1a, ușor încovoiată în planul curbei, având raza inițială de curbură egală cu R,

1. INTRODUCTION

Laws governing the phenomena of stability for structural elements, required by dynamic charges differ from the qualitative point of view from the ones established regarding static demands, fact justifying – to a great extent- the destruction of some resistance elements, by losing their stability, as a result of the fact that their designing have been made based on formulas of valid dimensioning only for the static action of charges, meanwhile in exploitation, charges applied have a dynamic section.

2. STABILITY OF THE DIFFERENTIAL EQUATION OF THE VIBRATION MOVEMENTS

The basic equations for the study of the arches can be established considering

iar rigiditatea la încovoiere în planul curburii inițiale fiind constantă și egală cu EI.

Sub acțiunea sarcinilor exterioare, bara se deformează, iar în procesul încovoierii, un punct m de pe axa barei va suferi o deplasare mm_1 a cărei componentă radială este $mm_1=z$.

Notând cu φ unghiul ce definește secțiunea transversală a barei ce conține punctul m și cu M momentul încovoietor din această secțiune, produs de acțiunea forțelor exterioare, axa deformată a barei de forma inițială curbă, este definită de ecuația lui Bussinesq (1):

the curve bar AB (fig. 1.a), easily bent in the plan of the curve, having the initial radius of bending equal with R , and bending rigidity in the plan of the initial curve being constant and equal with EI.

Under the action of the external charges, the bar is distorted, and in the bending process, an m point on the axis of the bar would suffer a displacement mm_1 , whose radial component is $m m_1=z$.

Marking with φ the angle defining the transversal section of the bar containing point m and with M the bending moment from this section, produced by the action of external forces, the deformed axis of the bar having an initial curve form is defined by the equation of Businnesq (1):

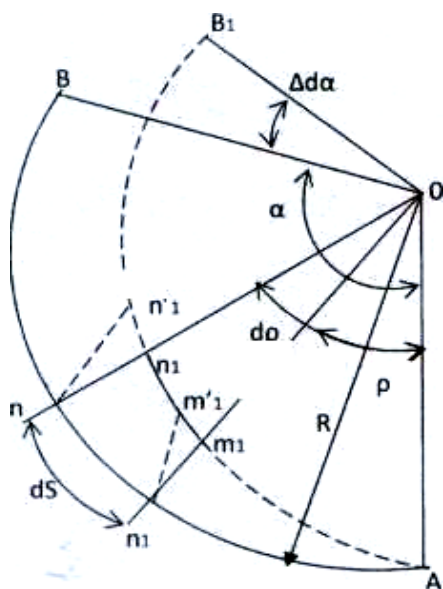

Fig. 1a

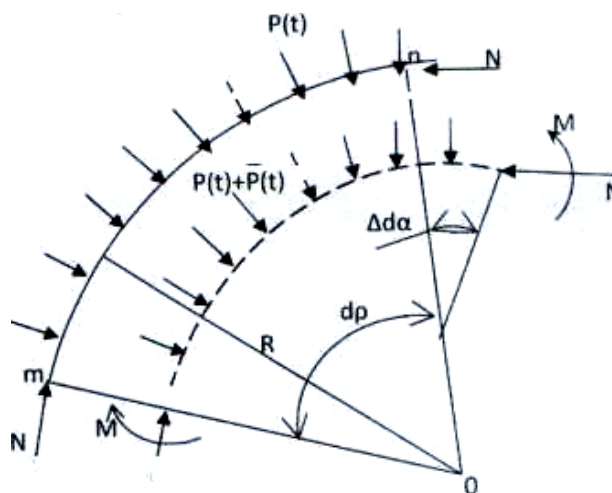

Fig. 1b

$$\frac{d^2 z}{ds^2} + \frac{z}{R^2} = -\frac{M}{EI} \tag{1}$$

Ținând seama de faptul că elementul de lungime al barei curbe ds , se poate exprima prin relația:

$$ds = R \cdot dl \tag{2}$$

ecuația (1) se poate scrie sub forma:

$$\frac{d^2 z}{d\varphi^2} + z = -\frac{MR^2}{EI} \tag{3}$$

Taking into account the fact that the length element of the curve bar ds , can be expressed by the relation:

the equation (1) can be written like:

Dacă din bara curbă, solicitată de o sarcină radială $p(t)$ se detașează elementul de arc mn egal ds , așa cum se observa din figura 1b, pentru menținerea echilibrului (în ipoteza că elementul ds nu suferă nici o deformare) este necesar să introducă în punctele m și n , pe direcția tangențelor, forțele $N = p(t)R$. Se observă că prin proiectarea forțelor $p(t)$ pe direcția razei ce trece prin centrul segmentului ds , se obține egalitatea:

$$Ndl = p(t) \cdot ds \quad (4)$$

Sub acțiunea forțelor exterioare, bara curbă suferă însă deformări, astfel încât elementul mn va ocupa poziția m_1n_1 . Din cauza variației curburii, reprezentată de termenul din partea stângă a ecuației (1), secțiunea n_1 se rotește față de secțiunea m_1 , cu unghiul:

$$\Delta d\varphi = \left(\frac{d^2z}{ds^2} + \frac{z}{R^2} \right) ds = \left(\frac{d^2z}{d\varphi^2} + z \right) \frac{d\varphi}{R} \quad (5)$$

În consecință, în aceste secțiuni vor apărea în afară de forțele tangențiale N și momente încovoietoare.

Se constată însă că, din cauza rotirii tangențelor din secțiunile m_1 și n_1 , echilibrul elementului ds (în ipoteza că lungimea sa nu s-a modificat și deci mărimea forței N a rămas aceeași ca înainte de deformare) nu mai este asigurat decât dacă se consideră că pe direcția razei apare încă o forță suplimentară $\bar{p}(t)$ (datorită căreia au apărut momentele încovoietoare), ce se determină din ecuația de echilibru:

$$N(dl + \Delta d\varphi) = (p(t) + \bar{p}(t))ds \quad (6)$$

Ținând seama de relațiile (4) și (5), rezultă:

If from the curve bar, required by a radial charge $p(t)$ can be detached the arch element mn equal with ds (fig. 1b), to maintain the equilibrium (in the hypothesis that the ds element does not suffer any deformation, it is necessary the introduction in the points m and n – on the direction of the tangents – the forces $N = p(t)R$. It can be observed that by designing the forces $p(t)$ and N on the direction of the beam passing through the center of the ds segment, it can be obtained the equality:

Under the action of the external forces, the curve bar suffers deformations, so that the mn element would occupy m_1n_1 position. Due to the variation of the arch, represented by the term from the left part of the equation (1), the n_1 section circumrotates in comparison to the section m_1 , with the angle:

As a consequence, as part of this section would appear- besides tangential forces N - also the bending moments.

It can be observed that, due to the circumvolution of the tangents from sections m_1 and n_1 , the equilibrium of the ds element (in the hypothesis that the length has not been changed and so the size of the N force remained the same as before deformation) is no longer assured than if considered that on the direction of the beam appears another supplementary force $\bar{p}(t)$ (due to which have appeared bending moments), determined with the equilibrium equation:

Taking into account the relations (4) and (5), results:

$$\bar{p}(t) = \frac{N\Delta d\varphi}{ds} = \frac{p(t)R\Delta dl}{ds} = \left(\frac{d^2 z}{d\varphi^2} + z \right) \frac{p(t)}{R} \quad (7)$$

Deci, în procesul de vibrație al arcului, pe direcția deplasărilor radiale, vor acționa alături de forțele $p(t)$ și forțele suplimentare $\bar{p}(t)$.

În cazul în care se cunoaște expresia deplasării radiale z , momentul încovoietor M se poate deduce imediat din ecuația diferențială (3), astfel că energia potențială de deformare W , se poate scrie sub forma:

$$W = \int_0^\infty \frac{M^2 R d\varphi}{2EI} = \frac{EI}{2R^2} \int_0^\infty \left(\frac{d^2 z}{d\varphi^2} + z \right)^2 d\varphi \quad (8)$$

Se consideră de asemenea că deformarea barei curbe este provocată prin solicitarea cu sarcini radiale, ce acționează în planul curburii inițiale a barei, sarcini ce au expresia:

$$p(t) = p_0 + s \cdot \cos \Omega t \quad (9)$$

unde p_0 este sarcina radială statică, distribuită uniform pe unitatea de lungime a barei, iar $s \cdot \cos \Omega t$ este sarcina variabilă periodică, S fiind amplitudinea, iar Ω frecvența ciclică.

Sub acțiunea sarcinii $p(t)$, bara începe să vibreze, astfel că elementele de masă ale barei vor fi animate de accelerații și în consecință asupra barei vor acționa forțele de inerție, care pe unitatea de lungime a barei sunt date de relația:

$$p_i = m \frac{\partial^2 z}{\partial t^2} \quad (10)$$

unde m este masa unității de lungime a barei curbe.

Datorită caracterului staționar al mișcării de vibrație, expresia deplasării radiale a unui punct de pe axa barei se scrie sum forma:

So, in the vibration process of the arch, on the direction of the radial displacements, we would act alongside forces $p(t)$ and supplementary forces $\bar{p}(t)$.

In case the expression of the radial displacement Z is known, the bending moment M it can immediately be deduced from the differential equation (3), so that the potential deformation energy W , can be written like:

It is also considered that the deformation of the curve bar is provoked by requiring a radial charge, acting in the plan of the initial curve of the bar, charges having the expression:

where p_0 is the static radial charge, distributed in an uniform way on the length of the bar, and $s \cos \Omega t$ is the periodic variable charge, s being the amplitude and Ω the cyclic frequency.

Under the action of the charge $p(t)$, the bar starts to vibrate, so that mass elements of the bar would be moved by accelerations and as a consequence on the bar would act inertia forces, that on the length of the bar are given by the relationship:

where m is the mass of the length unit of the curve bar.

Due to the stationary character of the vibration movements, the expression of the radial displacement of a point on the axis of the bar, it can be written with the form:

$$Z(\varphi, t) = \phi(\varphi) \cdot T(t) \quad (11)$$

unde Z este o funcție ce depinde exclusiv de variabila unghiulară φ , iar $T(t)$ este o funcție ce depinde exclusiv de timp.

Deoarece deplasarea $Z(\varphi, t)$ trebuie să satisfacă, în orice moment condițiile la limită, rezultă că și funcția $\Phi(\varphi)$ trebuie să satisfacă aceleași condiții ca și deplasarea $Z(\varphi, t)$ și ca atare expresia lui $\Phi(\varphi)$ poate fi determinată funcție de condițiile la limită ale barei.

Conform metodei energetice, ecuația mișcării de vibrație se obține cu ajutorul expresiei:

$$L_e = W_1 \quad (12)$$

unde L_0 este lucrul mecanic produs de forțele ce acționează asupra barei (inclusiv forțele de inerție), iar W este energia potențială de deformați acumulată de către bară și a cărei expresie este dată de relația (8).

Pentru determinarea lucrului mecanic L_0 , trebuie avut în vedere faptul că pe direcțiile deplasărilor radiale Z acționează atât forțele exterioare $p(t)$ și forțele suplimentare $\bar{p}(t)$ și forțele de inerție.

Atunci expresia lucrului mecanic exterior L_e , se poate scrie sub forma:

$$L_e = \frac{1}{2} \int_0^\infty [p(t) + \bar{p}(t)] \cdot R \cdot d\varphi + \frac{1}{2} \int_0^\infty m \frac{\partial^2 z}{\partial t^2} \cdot z \cdot R \cdot d\varphi \quad (13)$$

sau:

$$L_e = \frac{1}{2} \int_0^\infty (p_0 + s \cdot \cos \Omega t) \left(\frac{\partial^2 z}{\partial \varphi^2} + z + 1 \right) z \cdot d\varphi + \frac{1}{2} \int_0^\infty m \frac{\partial^2 z}{\partial t^2} \cdot z R \cdot d\varphi \quad (14)$$

Substituind expresiile (7) și (14) în ecuația (11) se obține:

$$\int_0^\infty (p_0 + s \cdot \cos \Omega t) \left(\frac{\partial^2 z}{\partial \varphi^2} + z + 1 \right) z \cdot d\varphi + \frac{1}{2} \int_0^\infty m \frac{\partial^2 z}{\partial t^2} z R \cdot d\varphi - \frac{EI}{R^3} \int_0^\infty \left(\frac{\partial^2 z}{\partial \varphi^2} + z \right)^2 \cdot d\varphi = 0 \quad (15)$$

where Z is a function depending exclusively on the angular variable φ and $T(t)$ is a function depending exclusively on time.

As the displacement $Z(\varphi, t)$ must satisfy – at any moment- the limit conditions, it results that the function $\Phi(\varphi)$ must satisfy the same conditions as in the displacement $Z(\varphi, t)$, as such, the expression of $\Phi(\varphi)$ can be determined by the conditions at the limit of the bar.

According to the new variation of the energetic method, the equation of the vibration movement can be obtained with the agency of the expression:

where L_0 is the mechanic work produced by all forces action on the bar (including the inertia forces) and W is the potential energy of deformation obtained by the bar and whose expression is given by the relation (8).

To determine the mechanic work L_0 , we have to take into account the fact that the direction of the radial displacements Z act on external forces $p(t)$ and on supplementary forces $\bar{p}(t)$ and on inertia forces.

So, the expression of the external mechanic work expression L_e , it can be written as:

Ținând seama de expresia (11), ecuația (15) devine:

$$\ddot{T}(t) - Q(t) \cdot T(t) = F(t) \quad (16)$$

Taking into account the expression (11), the equation (15) becomes:

$$Q(t) = \frac{\frac{EI}{R^3} \int_0^\infty \left(\frac{d^2 p}{d\varphi^2} + p \right)^2 \cdot d\varphi + (p_0 + s \cos \Omega t) \int_0^\infty \left(\frac{d^2 p}{d\varphi^2} + p \right) p \cdot d\varphi}{mR \int_0^\infty p^2 \cdot d\varphi} \quad (17)$$

$$F(t) = - \frac{(p_0 + s \cdot \cos \Omega t) \int_0^\infty p \cdot d\varphi}{mR \int_0^\infty p^2 \cdot d\varphi}$$

Expresia (16) reprezintă ecuația diferențială a mișcării de vibrație, care are un caracter general, ea fiind aplicabilă pentru orice tip de arc, indiferent de condițiile de limită, forma arcului și condițiile de rezemare influențând numai asupra funcțiilor Q(t) și F(t).

The expression (16) represents the differential equation of the vibration movement, having a general character, being applicable for any type of arch, no matter the limit conditions, the form of the arch and the support conditions influencing only on functions Q(t) and F(t).

As follows, would be established the expressions of the functions Q(t) and F(t) for some usual types of arches.

3. CONCLUZII

Aplicarea noii variante a metodei energetice a permis stabilirea cu ușurință a ecuației diferențiale a mișcării de vibrație pentru elementele structurale în formă de arc. Caracterul general al acestei ecuații constă în aceea că ea permite determinarea directă - prin particularizări - a sarcinii critice de flambaj pentru solicitările statice, precum și a expresiei pulsației oscilațiilor proprii de încovoiere, iar soluțiile ecuației permit o analiză completă a fenomenului instabilității dinamice a structurilor de rezistență.

3. CONCLUSIONS

Applying the new version of the energy method allowed to establish the differential equation of the vibration movement for the arc-shaped structural elements. The general character of this equation lies in the fact that it allows direct determination - through customization - of the critical buckling load for static requests, as well as bending harmonics expression, and the equation solutions enable a full analysis of the dynamic instability phenomenon of resistance structures.

BIBLIOGRAFIE

- [1] Darkov A., Kouznetsov V. *Cours de mecanique des constructions*. Edition Mir, Moscou, 1968.
- [2] Hangan S., et all. *Mecanica constructiilor*. EDP, Bucuresti, 1975.
- [3] Teodorescu M.E. *Dinamica*

BIBLIOGRAPHY

- [1] Buzdugan . *Rezistența materialelor*. Editura Tehnică, 1980.
- [2] Darkov A., Kouznetsov V. *Cours de mecanique des constructions*. Edition Mir, Moscou, 1968.

- construcțiilor*. Editura Matrixrom, Bucuresti, 2007.
- [4] Ivan M, Vulpe A, Banut V. *Statistica, stabilitatea și dinamica construcțiilor*. Editura E.D.P, 1982.
- [3] Hangan S., et all. *Mecanica construcțiilor*. EDP, Bucuresti, 1975.
- [4] Teodorescu M.E. *Dinamica construcțiilor*. Editura Matrixrom, Bucuresti, 2007.
- [5] Ivan M, Vulpe A, Banut V. *Statistica, stabilitatea și dinamica construcțiilor*. Editura E.D.P, 1982.